

ΕΣΠΕΡΟΣ

Έτος Β'.

Εκδίδεται
τῇ 1/13 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

• Εν ΛΕΙΨΙΑ τῇ 1/13 Νοεμβρίου 1882 •

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρυσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

Ἀρ. 37.

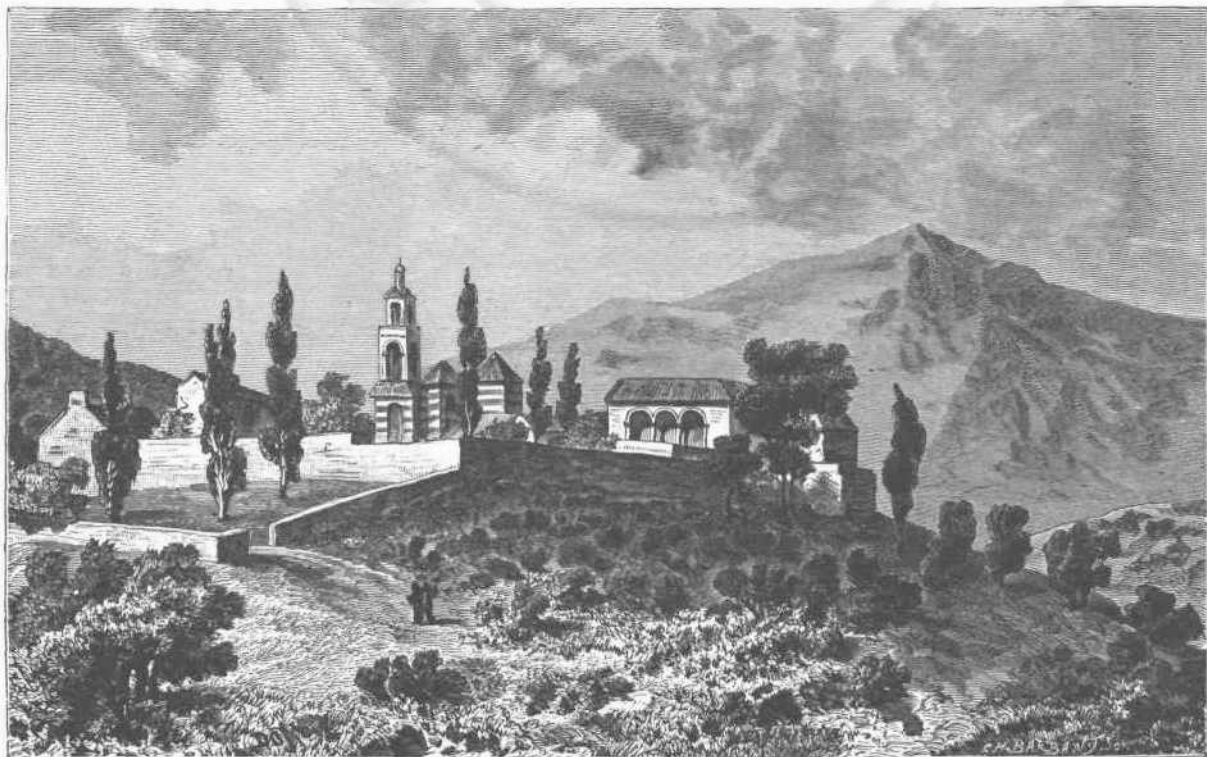
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Η ἐν Ἀθήραις μονὴ τῶν Ἀσωμάτων. — Τὸ ἀνώνυμον ἀριστοτόγγραμ. — Ὁ Βυζαντινὸς προδρόμος τοῦ Κακαβέλλα. — Ἡ νῆσος Μαδέϊρα. — Ὁδὸς τῆς Παλαιστίνης. — Ποίησις. — Αἰθέραν! Τί γὰρ πιστέψω; — Αἱ ἐν Περγάμῳ ἀρχαιολογικαὶ ἀνακαλύψεις. — Περί τροχιοδρομίων. — Ὁ Μιχαὴλ Περόν. — Διάρρημα. — Αἱ ἰατρικαὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι. — Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. — Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Η μονὴ τῶν Ἀσωμάτων ἐν Ἀθήραις. — Ἡ νῆσος Μαδέϊρα. — Ἡ ἀκρόπολις τῆς Περγάμου. — Ὁ βωμὸς τοῦ Διὸς ἐν Περγάμῳ. — Τὸ σύμπλεγμα τοῦ Διὸς. — Τὸ σύμπλεγμα τῆς Ἀθηνᾶς. — Οἰκογενειακὸς τροχιόδρομος. — Λέμβος τροχιοδρομικῆ. — Ἡ σγῆκαθεδρία.

• Η ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. •

“μου καὶ τοῦ καλοῦ μου διδασκάλου, ἐπίσταμαι πῶς σπιθαμὰς ἔχει τὸ βάθος τῆς θαλάσσης· καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γινώσκω καὶ τὰ κινούμενα πάντα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀστέρων, καὶ τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων· καὶ ἀρχαγγέλων καὶ τὰς λεγεῶνας καὶ μυριάδας τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν δαιμόνων, οὐ δὲ τοιαύτῃ μ’ ἐρωτᾷς, ὦ ἀδελφεά!”

Ἐπονται ἑτεραί ἐρωτήσεις τοῦ δυτικοῦ, ἐπὶ τῶν γνώσεων, ἐφ’ αἷς ἐκαυχᾶται ὁ Παναγιώτης καὶ εἰς αὐτοὺς μετὰ τοῦ αὐτοῦ θάρρους καὶ μαθηματικῆς οὕτως εἰπεῖν ἀκριβείας, ὥς φαίνεται ἐκ τῆς παρενθεμένης ἀποκρίσεως περὶ τῆς μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ γῆς ἀποστάσεως, ἀπαντᾷ.

“Ἀπέχει δὲ ὁ Οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς 96 μυριάδας θεϊκῆς σπιθαμᾶς, ἡ δὲ θεϊκὴ σπιθαμὴ, ἔχει σπιθαμὰς ἀνθρωπίνας δύο μυριάδας.” Ἐξαντληθέντος τοῦ δυτικοῦ εἰς τὰς ἐρωτήσεις, τελευτᾷ ὁ Παναγιώτης διὰ τῶν ἐξῆς δύο ἐτυμολογιῶν. “Ἐγὼ ἐρμηνεύσω σας καὶ τὰ δύο ὀνόματα, τὸ μὲν Φράγγος, ὅτι ἐφραγγελώσατε τὸν Χριστὸν μου, τὸ δὲ λατίνος ἔτι ἡλατῶσατε τὴν πίστιν.” Ταῦτα, ἀκούσας ὁ ἀζυμῆτης ἐθαύμασεν τὴν εὐμάρτυρον τοῦ ἀνδρὸς σοφίαν λέγων “Μία πίστις τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν!”

— Τότε ἰδὼν ὁ ὁμόφρων τοῖς δυτικοῖς Βέκων ὅτι ὁ λατίνος ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Παναγιώτου, ἡθέλησε καὶ αὐτὸς ὅση δύναμις βοηθῆσαι τὸν λατίνον, καὶ ἠρώτησε καὶ οὗτος τὸν Παναγιώτην εἰπὼν “εἰπέ ἡμῖν, ὦ μαίραξ Παναγιώτα, εἰ ἔχεις σύνεσιν καὶ σοφίαν, τί ἐστὶν τὸ ἐδομήκη· κοντα δύο καθαλλάριοι κινούνται μετὰ τεσσάρων βασιλέων, καὶ ὑπὸ μιᾶς πόρτας ζῶσιν καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν οὐκ εἰσὶν εἰ μὴ πέντε, ἔχουν δὲ μετ’ αὐτῶν καὶ τρία περδίκια καὶ οὐδεὶς ἐνίκησεν αὐτούς εἰ μὴ ἐν γεράκιν, εἰπέ, ὦ οὗτος, τί ἐστίν; Ἀπόκρισις Παναγιώτου. “Ἐγὼ λύω τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὥς ἐν ὀλίγῳ οἱ γάρ παρ’ ἡμῖν παῖδες τοῦτο ἐπίστανται. Ἐδομήκοντα δύο καθαλλάριοι ἔνε αἱ ἐδομήκοντα δύο φλέβες τοῦ ἀνθρώπου καὶ κινούνται μετὰ τεσσάρων βασιλέων ἔχουν τῶν τεσσάρων στοιχείων, αἵματος, φλέγματος, ξανθοῦ χολῆς καὶ μελαίνης, καὶ ὑπὸ μιᾶς πόρτας ζῶσιν, ἔχουν τοῦ στόματος, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν εἰσὶν πέντε, ἔχουν αἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου, ὄρασις, ἀσφρησις, ἀκοή, γεῦσις, καὶ ἀφή, τὰ δὲ τρία περδίκια εἰσὶν τὸ τριμερές τῆς ψυχῆς, ἔχουν τὸ λογικόν, τὸ νοητικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν, τὸ δὲ γεράκιν ἔστι ἐνίκησε αὐτούς, ὁ ἀγγελος, ὁ λατὼν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.”

Ἄλλ’ αἱ στήλαι τοῦ Ἑσπερίου δὲν ἐπιτρέπουν ἡμῖν ἴσως νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἀντιγράφοντες τὸ ἐν τῇ Christ-College δέωνειον χειρόγραφον, ἀλλὰς τε καὶ ἀρκούντως νομίζομεν ἐκ τῶν ὧδε παραθεθέντων ἀποσπασμάτων, ἐβεβαιώθησαν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἐτοιμολόγου Παναγιώτου πρὸς τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ διδάσκαλον Καθαλλέλλαν, οὗ τινος τὰ ἀνέκδοτα, ὥς μήπω, ὅσον ἡμῖν γνωστόν, γραφέντα, παρ’ ἄλλου τινὸς δεινότερου περὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἴδωμεν ἐν ταῖς στήλαις τοῦ Ἑσπερίου ἀναγεγραμμένα.

Ἐν Γαλαζίῳ κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1882.

Νικόλαος Δάσιος

διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας καὶ καθηγητῆς τοῦ ἐν Γαλαζίῳ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου.

Η ΝΗΣΟΣ ΜΑΔΕΪΡΑ.

(Μετὰ εἰκόνα, ὅρα σελ. 196.)

Ἐν τῇ μέσῳ ἀπεράντου θαλάσσης ἐρήμου κεῖται ὡς ὕψαις θελκτικῇ ἢ ἐμβαλῇ νήσος Μα-

δεΐρα, εἰς τὴν πάντα τὰ τὸν Ὁκεανὸν διαπλέοντα πλοῖα, ἱστοφόρα τε καὶ ἀντιπλοῖα, προσεγγίζουσι, τὸ μὲν ὅπως προμηθευθῶσι νέας τροφάς καὶ πόσιμον ὕδωρ, τὸ δὲ ὅπως ἐφοδιάσῃ διὰ ἀνθρώπων τὰς ἀποθήκας αὐτῶν. Δυσκόλως δύναται νὰ φαντασθῇ ὁ ἀνθρώπος ὁρατοτέραν τοῦ κόσμου γωνίαν. Μακρόθεν ἦδη ἡ νήσος μὲ τὰ κατὰφωτα αὐτῆς ὄρη, ὧν αἱ κορυφαὶ ὑψοῦνται φαλακραὶ εἰς τὸν αἰθέρα, καὶ μὲ τὰς συσσίους αὐτῆς κοιλάδας παρέχει θέαν μαγευτικὴν. Ὑψὺ δὲ πληθαίνει τις τοσοῦτον ζωηρότεραι ἐμφανίζονται αἱ θαυμασίαι αὐτῆς καλλοναί. Βαθυρὸν προκύπτουν καὶ αἱ λευκαὶ οἰκίαι τῆς Φουγγάλης, τῆς πρωτεύουσος τῆς νήσου, καὶ τὸ ἐπὶ ἀποτόμου θράχου ἀνεγερθὲν φρούριον καὶ μακρότερον ἐπὶ ἐτέρου ὕψους ἀρχαῖοτατον μοναστήριον. Οἱ δὲ περὶ τὴν πόλιν λόφοι στέφονται ὑπὸ χαρισμάτων ἐξορικών ἐπαύλεων, παρὰ τὰς ὁποίας ἐκτείνονται αἱ ἄμπελοι, αἱ τὸν γενναῖον τῆς Μαδεΐρας οἶνον παράγουσαι. Οἱ κῆποι δὲ μὲ τὰ διάφορα ἄνθη καὶ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα τῶν κατιστώσι τὴν ὅλην νήσον ἀληθῆς ἐπίγειον παράδεισον.

Μόλις ἀράξῃ τὸ ἀντιπλοῖον κίνησις ζωηρὰ παρατηρεῖται ἐν τῇ λιμένι· λέμβοι καὶ ἀκάτια, πράσινοι κεχρωματισμένα χρώματι, περικυλῶσι τὸ πλοῖον, καὶ οἱ ἡμίγυνοι λεμβοῦχοι, ἡλιοκαυμένοι καὶ ζωηροὶ τὴν ὕψιν, προσκαλοῦσι διὰ φωνῶν καὶ ἐκπραστικῶν χειρονομιῶν τοὺς ἐπιβάτας εἰς ἀπόδοσιν. Τίς θὰ ἦτο τῶσον ἀναίσθητος ὥστε νὰ μὴ θέλῃ ἔστω καὶ ἐπὶ ὥρας τινὰς μόνον νὰ πατήσῃ τὸ εὐλογημένον ἐκεῖνο ἔδαφος; Τίς δὲν θὰ ἤθελε, ἔστω καὶ ἐπὶ στιγμὴν, νὰ περιέλθῃ τὴν μικρὰν ἐκείνην καὶ ὑγιεινὴν πόλιν, ἐν ᾗ τοσοῦτοι ἦδη ἀσθενεῖς εὖρον μακροχρόνιον νόσον θεραπείαν; Εἰς τὴν προκυμαίαν περιμένοντες τοὺς ξένους ἴπποι καὶ ὄνοι καὶ μικραὶ ἄμαξαι, ἐν εἴδει καλῶν, συρμέναι ὑπὸ βοῶν. Τῆς ἀμάξης προπορεύεται συνήθως μικρὸς παῖς προσκαλὼν τοὺς διαβάτας νὰ παραμερίσωσιν. Ἡ πρώτη ὁδὸς, ἣν ἀπαντᾷ τις μετὰ τὴν προκυμαίαν, εἶναι εὐρεῖα λεωφόρος, ἣν κοσμεῖ διπλῇ δεινροστοιχίᾳ καὶ περιστέφουσιν ἐκατέρωθεν ὠραταὶ οἰκίαι προκύπτουσαι ἐν μέσῳ καταφύτων κηπάρων. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἄγει πρὸς τὴν ἀγοράν, ἐν ᾗ σπορῶν κεῖνται αἱ ἐκλεκτότεραι ὀπωρὰ καὶ τὰ ὠραιότερα ἄνθη, μάλιστα ἐν ὥρᾳ ἔαρος καὶ φθινοπώρου, καὶ ὅπου ὅλας σχεδὸν ἀκούει τις τὰς εὐρωπαϊκῆς γλώσσας, προσερχομένης τῆς πορτογαλικῆς. Ἡ ἀγορὰ αὕτη καθίσταται ἐπὶ ζωηρότερα ἐνεκα τῶν ἐν αὐτῇ εἰς πώλησιν ἐκτεθειμένων καναρίων, ψιττακῶν καὶ πιθήκων, οἵτινες διὰ τῶν μορφασμῶν καὶ τῶν φωνῶν τῶν δίδουσιν εἰς τὴν ἀγοράν ὅλους ἰδιόζοντα τύπον.

Ὁ ἔχων τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ διαμείνῃ ἐπὶ τινος ἡμέρας ἐν Μαδεΐρᾳ, δὲν πρέπει ν’ ἀποφύγῃ νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὸ ἐνδότερον τῆς νήσου καὶ πρὸ πάντων νὰ κάμῃ ἐκδρομὰς πρὸς τοὺς λαμπροὺς αὐτῆς καταρράκτας, οἵτινες διὰ μέσου πυκνότητος φυτείας κατέρχονται ὀρηγτικοὶ ἐκ τῶν ὕψους καὶ διαδρέχουσι τὰς εὐφόρους κοιλάδας. Ἐνα τῶν καταρρακτικῶν τούτων παριστᾷ καὶ ἡ ἡμέτερα εἰκὼν, κατασκευασθεῖσα ἐκ φωτογραφίας.

Ὁ ἀπαξ ἐπισκεψθεὶς τὸν παράδεισον τοῦτον θέλει θεδαίως καθ’ ὅλον τὸν εἶον ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην του τὰς ὥρας, ἃς διήλθεν ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῆς θαυμασίας ἐκείνης φύσεως.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ.

(Μετὰ εἰκόνα.)

Ἐὰν ἡθέλομεν μόνον ἀναφέρειν τὰ ὅσα ἐγράψαν μέχρι τοῦδε περὶ Παλαιστίνης πολυσέλιδον ἔπρεπε νὰ

σχηματίσωμεν κατάλογον. Τόσον πολὺ ἡ χώρα αὕτη ἢ ἀρχαία καὶ ἱστορικὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ κόσμου· τόσον πολλὴν παρέχει ὅλην τὴν ἱστοριοφίαν καὶ τὴν ἀρχαιοφιλίαν. Δυστυχῶς ὅμως δι’ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ὅλα σχεδὸν τὰ συγγράμματα ταῦτα εἰσὶ γεγραμμένα ὑπὸ ξένων καὶ ἐν γλώσσῃ ξενῇ· ἑλληνιστὶ δὲ τῶν τῆς Παλαιστίνης δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν σχεδὸν ὅτι δὲν ἔχομεν. Διὸ μετὰ πλείους ὅσας εὐχρηστίας ἀρχομένη αἴμαρον τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ “Ἑσπερῷ” ἀποσπασμάτων τινῶν συγγράμματος πλείστου λόγου αἰτίου, τὸ ὅποτον ἴαν ἐμπερίως συνέγραψεν ὁ λόγιος κύριος Ἰωάννης Φωκυλίδης ἐν “Ἱερουσαλὴμ, ὅστις εὐμενὲς παρεχώρησεν ἡμῖν τὰ πρωτόδικα.

Ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι οὐδεὶς δύναται καλλίτερον νὰ περιγράψῃ χώραν ἢ ὁ κατοικὼν διαρκῶς ἐν αὐτῇ καὶ τὰ πάντα κατὰ βάθος γνωρίζων καὶ διερευνῶν. Κατὰ τοῦτο ἡ προκειμένη διατριβὴ ὑπερτερεῖ τῶν ἐν ξέναις γλώσσαις γεγραμμένων· καθότι οἱ Ἑβραῖοι, οἱ περὶ Παλαιστίνης γράψαντες, ἡ μόνον διαδραματίζονται καὶ ὑπὸ τὰς στιγμιαίας μόνον ἐντυπώσεις ἐξήγαγον αὐτήν, ἡ ὑπὸ τῆς ποιητικῆς αὐτῶν φαντασίας παρασπόμενοι ποιήματα μᾶλλον ἢ ἀληθῆς περιγραφὴν συνέταξαν, ἐν ᾗ ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ἐπὶ ἀναφέρει τὸ ἀναφέρει ἐξ ἱστίας ἀντιλήψεως, διὸ καὶ ἡ ἀκρίβεια αὐτοῦ σημειώσεως ἔχει τὸ κύρος τῆς ἀληθείας καὶ ἀκριβείας.

Ἐκφράζομεν ἐνταῦθα τῇ κυρίῳ Ἰωάννῃ Φωκυλίδῃ τὰς εὐχὰς ἡμῶν, ὅπως συντόμως ἴδωμεν τὸ ὅλον ἔργον ἐκδορμένον πρὸς φωτισμὸν τῶν περὶ Παλαιστίνης ἐνδιασχομένων καὶ τέρψιν τῶν ἀρεσκομένων εἰς τοιαύτας ἀναγνώσεις.

Σημ. τῆς Διευθύνσεως.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Παῶν τῶν περιηγήσεων ἡ σπουδαιότερα καὶ πλείστον τὸ ἐνδιαφέρον παντός Χριστιανοῦ κινουῦσα, ἐστὶ ἀναμφισβήτητος ἡ τῆς Παλαιστίνης. Ἐνταῦθα ὁ μὲν σοφὸς εὐρίσκει πηδῖον ἀχανές τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ, ὁ δὲ εὐλαβὴς χριστιανὸς ἀνὰ πᾶν βῆμα καταλαμβάνεται ὑπ’ ἀφάτου χαρᾶς καὶ συγκινήσεως, αὐτόπτης γενόμενος τῶν τόπων, εἰς οὓς τέως ἦγετο ἐπὶ τῶν περὶ τῆς φαντασίας του, ἐν οἷς τοσαῦτα ἐπετελέσθησαν μυστήρια, καὶ ἐξ ὧν ἐπέλαμψεν ἡ ἡὺς τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, καὶ ἐγένετο ἡ παλιγγενεσία τοῦ κόσμου.

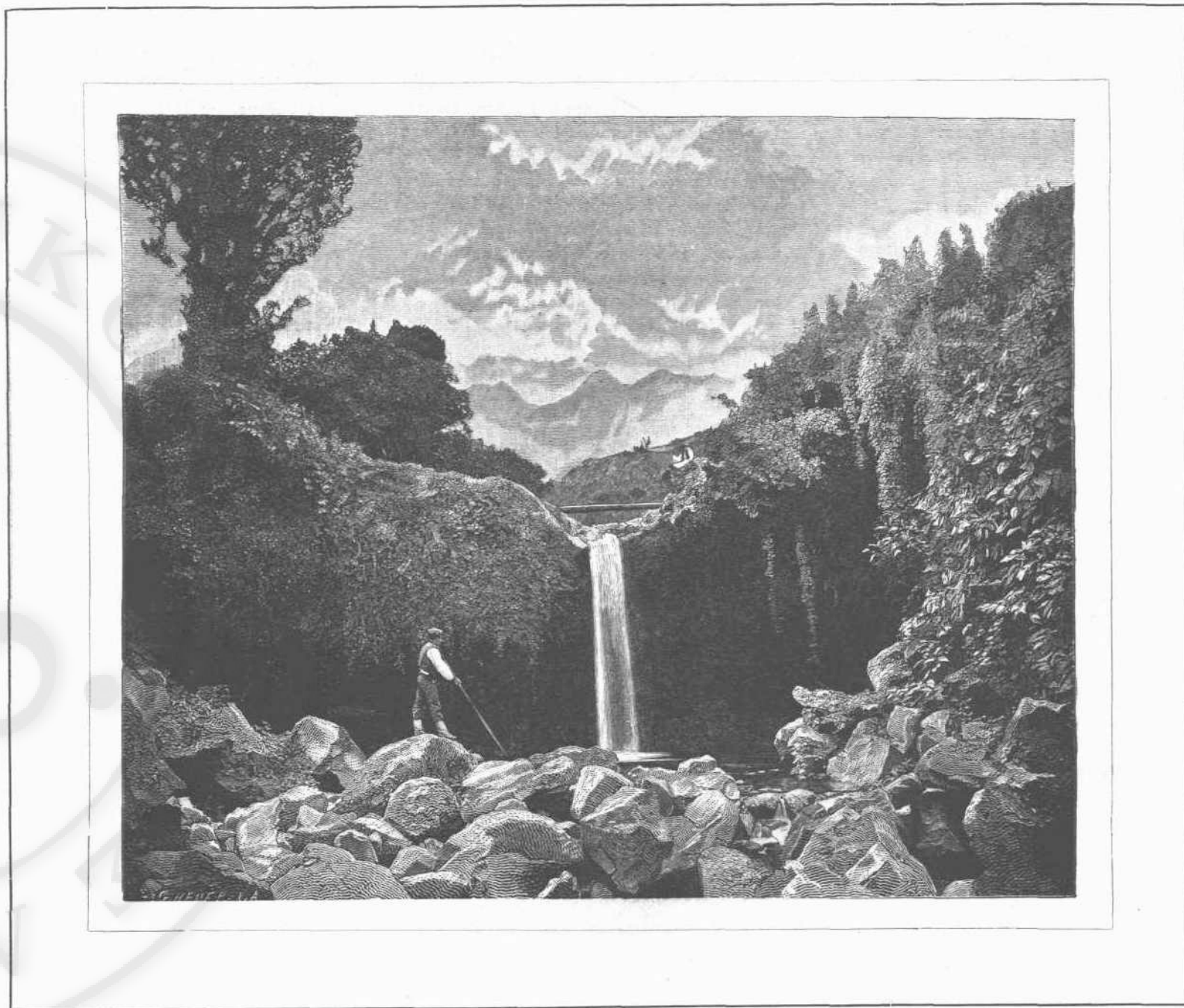
Ἐκ ταύτης τῆς χώρας ἔλαθον τὰς ἐμπνεύσεις τῶν οἱ περὶ τὸν RENAN καὶ STRAUSS, ὅπως στήρῃσι τὰς θεωρίας ἐκείνας τηλεβλοστοιχίας κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, κἀνταῦθα δὲ ἦν τῆς τῆς ἐμπνεύσεως ἡ γλαφυρὰ καὶ εὐλαβὴς τοῦ διασώζοντος Chateaubriand ἀπολογητικὴ γραφίς. Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τῆς χώρας ταύτης γράφει: “Ἐν Παλαιστίνῃ πλεον ἢ ἄλλοθεν ἴσως λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν ἀληθῶς τοὺς ἐξῆς λόγους ἀρχαίου τινός. Quaecumque ingredimus, in aliquam Historiam vestigium ponimus.” Περιηγουμένων ἡμῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, τὸ κατ’ ἀρχάς, μεγάλῃ ἀνία καταλαμβάνει τὴν καρδίαν ἡμῶν, μεταβαίνοντων ἡμῶν ἀπὸ ἐρημίας εἰς ἐρημίαν· τὸ διάστημα ἐκτείνεται ἀπέραντον ἐμπροσθεν ἡμῶν, κατὰ μικρὸν ὅμως ἡ ἀνία αὕτη διασκεδάννυται καὶ ὑφιστάμεθα τρόμον μυστικόν, ὅστις ἀντὶ νὰ καταβάλῃ τὴν ψυχὴν, δίδωσι θάρρος καὶ ὕψος τὸ πνεῦμα. Ὅπως παράδοξοι ἀποκαλύπτουσι πάντοθεν γῆν, καλλιστεργηθεῖσαν ὑπὸ θαυμάτων. Ἐκαστον ὄνομα ἐγκλείει μυστήριον. Ἐκαστον σπῆλαιον ἀναμνησκον τὸ παρελθόν, προλέγει τὸ μέλλον, ἐκάστη κορυφὴ, ἀντηχεῖ ἐπὶ ὑπὸ τῆς φωνῆς προσφύτου τινός, μαρτυροῦσι δὲ τὸ θαῦμα χειμαρρῶν ἀποξηρανθέντες, θράχου διεσπρωγότες, καὶ τάφοι ἡμινηφρωμένοι. Ἡ δὲ ἔρημος φαίνεται ἐπὶ ἐνᾷ ὑπὸ τρόμου, εἶποι δ’ ἂν τις, ἐπὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ λύσῃ τὴν αἰγὴν ἐξ ὅτου ἡκροάσαστο τῆς φωνῆς τοῦ Αἰωνίου. Τοιαύτη χώρα ὡφελε πάντως, ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον σύμπαντος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Οὐδὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ψυχράνῃ τὸν ζῆλον τῶν Χριστιανῶν, οἵτινες, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πατρὸς Ἱερο-

νόμου, ἀθρόοι συνέρρον ἐνταῦθα, ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὁπότε ὁ Χριστιανισμὸς ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν Καισάρων καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐφαινετο ἀναγεννηθεῖσα ὠραιότερα καὶ λαμπρότερα ὑπὸ τὴν εὐλαβίᾳ τῆς ἀγίας Ἑλένης πρόνοιαν καὶ ἐπιστάσιν.

Ἐκτοτε δὲ, καὶ μ’ ἔλους τοὺς φρικώδεις κινδύνους, οὓς συνεπήγετο ἡ περιήγησις αὕτη, οἱ Χριστιανοί, οὐ διέλιπον συρρέοντες ἐνταῦθα, ὅπως γονυκλιτῶς προσκύνουνται ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκπλήξιν τῇ ἀληθείᾳ ἐμποῖσι ὁ κολοσσαῖος ἀριθμὸς τῶν περι-

πλέοντας τὰ ὑγρά κέλευθα τῶν ὠκεανῶν τε καὶ θαλάσσης, καὶ ὀφιστομένους μυριάς κακώσεως καὶ ταλαιπωρίας, ὅπως ἐπισκέψονται, οὐ μόνον τὴν πόλιν ταύτην τοῦ Μεγάλου Βασιλέως ἐξ ἧς ἐξελέλυθε νόμος, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἀπώτατα τῆς Παλαιστίνης σημεία, ἵν’ ἀποποκομίσωσιν ἐνταῦθα θησαυροὺς γνώσεων καὶ ἀνακαλύψωσιν, τοὺς δὲ ἡμετέρους λογίους τῆς Ἑλλάδος, ἥτις σχετικῶς μικρὸν ἀπέχει ἐνταῦθεν, μαρίστην ἐπιδεικνυμένους ἀδιαφορίαν. Καίρως τέλος πάντων ν’ ἀνανήψωσι καὶ οἱ παρ’ ἡμῖν λόγιοι ἐκεῖνοι, οἵτινες εἰσὶν ἱκανοὶ περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ παρ’

περὶ τοῦ ὅρου Σινᾶ, τὸ δὲ τοῦ Βενιαμὴν δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πραγματικὸς ὁδηγὸς τῶν Ἀγίων Τόπων. Ἀτε δὲ δυσκομίστου καὶ σχοινοτενούς ὄντος, ἀπ’ αὐτοῦ ἐλλείπει πρὸς ταύτας καὶ ἡ περιγραφή τῶν διαφόρου ἐποχῆς ἀρχαίων μνημείων. Τὴν ἑλλειψιν ταύτην θεραπεύσαι θυλούμενος, συνέταξα κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμεων σύγγραμμά τι περὶ Παλαιστίνης πραγματευόμενον, σὺν τῇ τοπογραφίᾳ καὶ τῇ ἱστορίᾳ καὶ ἀρχαιολογίᾳ αὐτῆς πραγματευόμενον, δυνάμενον οὕτω νὰ ἱκανοποιήσῃ μὲν τὴν εὐλαβὴ περιεργίαν τῶν μακρὰν εὐρι-

Η ΝΗΣΟΣ ΜΑΔΕΪΡΑ.

γῆτων, ὃν ἀναγινώσκωμεν ἐν τῇ καταλόγῳ τοῦ TOBIAS. Τανὺν δὲ, ὁπότε ὁ ἀτμός ἐκμηδενίσει τὰς ἀποστάσεις, προσεγγίζων πρὸς ἀλλήλας τὰς χώρας τῆς ὑφελίου, καθ’ ἑκαστον ἐνιαυτὸν πληθος περιηγητῶν τε καὶ προσκυνητῶν συρρέουσιν ἐνταῦθα “ἥτε ἔθνη μελισσίδων ἀδινάνων” ὅπως οἱ μὲν ἱκανοποιήσωσι τὴν εὐλαβὴ αὐτῶν περιεργίαν, οἱ δὲ ὅπως πλουτίσωσι τὴν φιλολογίαν τοῦ ἔθνους εἰς ὃ ἀνήκουσιν.

Μόνον ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἵτινες ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔθνος κεκτήμεθα ἀριδιηλτότατα δικαιώματα ἐπὶ τῶν τόπων τούτων, μόνον ἡμεῖς λέγω, ἐπεδείξαμεν ἀσύγνωστον μέχρι τοῦδε ὀλιγορίαν πρὸς αὐτοὺς. Ἀσπερὸν τῇ ἀληθείᾳ νὰ ἐλέπη τις ξένους περιηγητὰς ἐξ ἀπώτατων χωρῶν, δια-

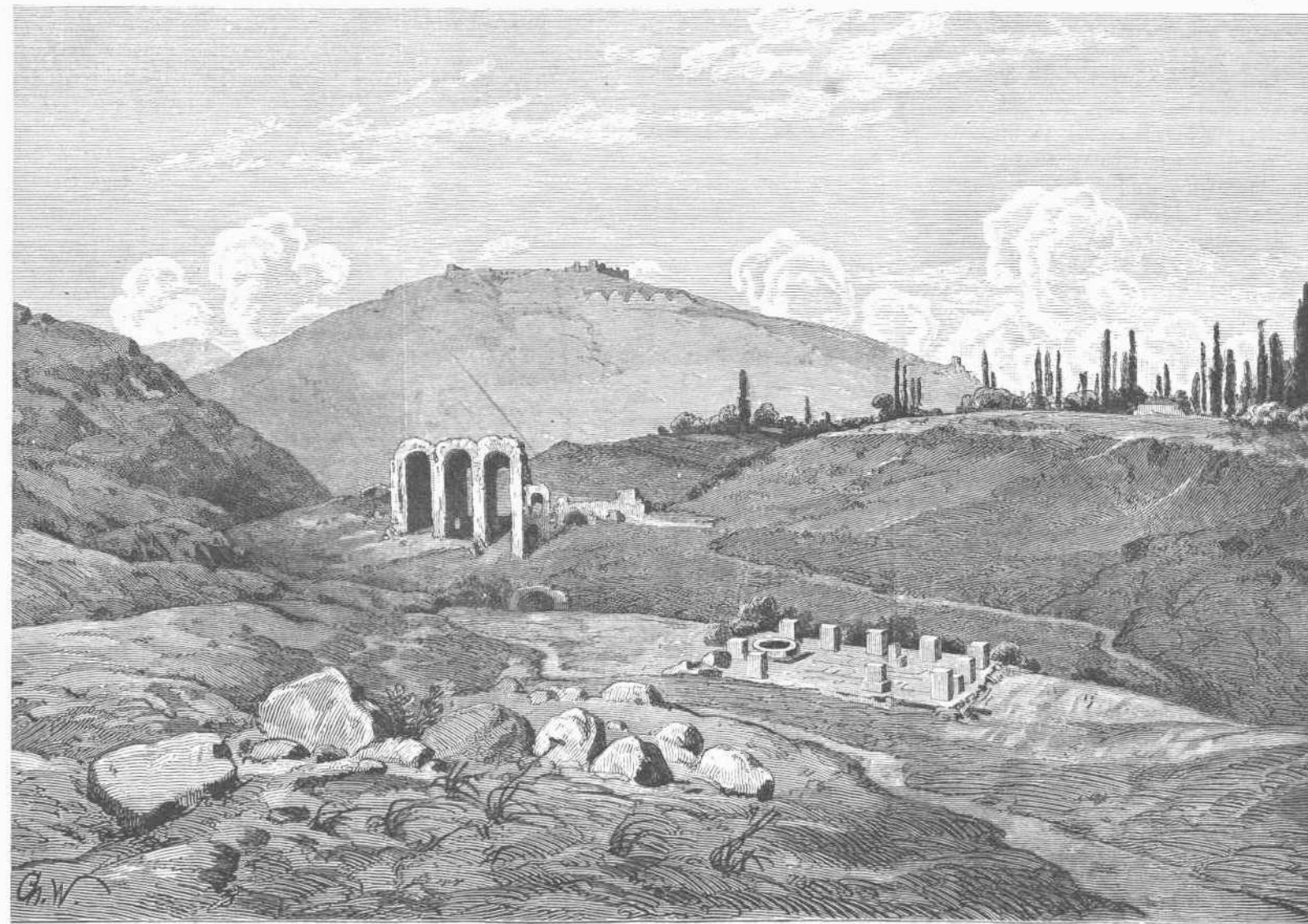
ὦν τοιαῦτα συγγράμματα ἀπεκδέχεται ἡ νεαρὰ ἡμῶν φιλολογία καὶ ἄρξονται ἐρχόμενοι ἐνταῦθα τοῦλάχιστον φιλομαθείας ἢ περιεργίας χάριν.

Ἐκ τῶν πρώτων οἵτινες ἐπλούτισαν τὴν νεαρὰν ἡμῶν φιλολογίαν διὰ περιηγητικῶν τῆς Παλαιστίνης, ἐνοῶ ἐπιστημονικῶν, ἐστὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Βενιαμὴν Ἰωαννίδης ὅστις συνέγραψε τὸ γνωστὸν αὐτοῦ “Προσκυνητῆριον τῆς Ἀγίας Γῆς” καὶ ὁ δὲσποτισμὸς Περικλῆς Γρηγοριάδης, ὃν τὸ ἀμείλικτον τοῦ θανάτου ὀρέπανον προῶς ἀφῆρπασεν ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, καὶ ὅστις συνέγραψε τὴν λαμπρὰν ἐκείνην περὶ τοῦ ὅρου Σινᾶ συγγραφὴν. Καὶ τὸ μὲν σύγγραμμα τοῦ μακαρίτου Περικλέους πραγματεύεται μόνον

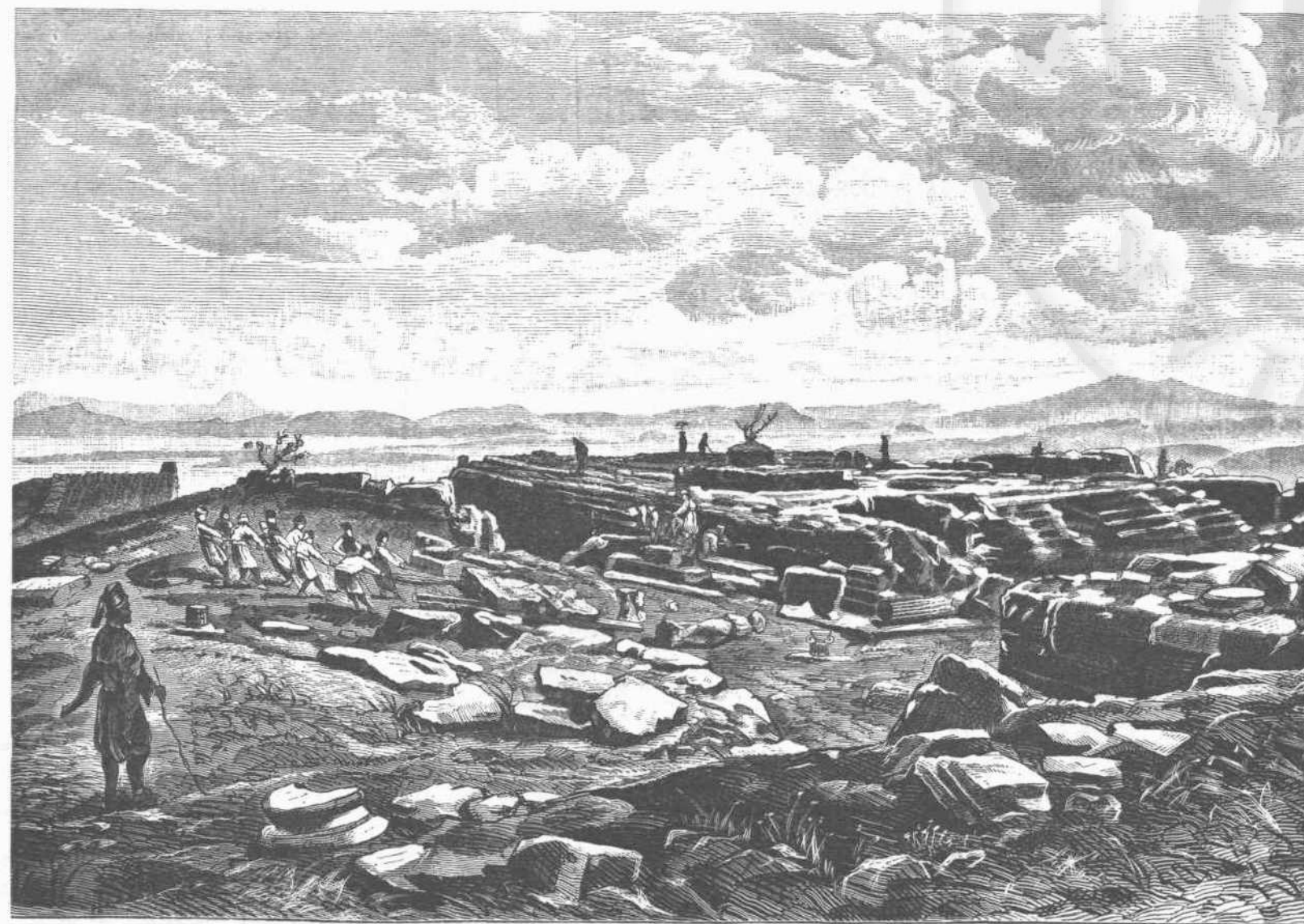
σκομένον, χρησιμεύσῃ δὲ τοῖς ἡμέτεροις περιηγηταῖς καὶ ὡς ὁδηγός.

Τὸ σύγγραμμά τοῦτο, ἀγνοῶ τίσι κρίμασι, δὲν ἡδυνήθην μέχρι τοῦδε νὰ ἐκδώσῃ. Ἀρκετὴν ὅμως παραμυθίαν αἰσθάνομαι δημοσιεύων ἀπὸ σήμερον ἐν τῇ λαμπρῇ περιοδικῇ Ἑσπερῷ δίκην ballon d'essai ἀποσπάσματά τινα ἐξ αὐτοῦ ὅσον ἐνεστιν ἐπιτόμα.

Δημοσίως δ’ ἐκφράζω τὰς εὐκρινεῖς μου καὶ μυχαίας μου εὐχαριστίας τῇ ἀξιότιμῃ καὶ λογίῳ συντάκτῃ τοῦ ἐν λόγῳ περιοδικοῦ κ. Περικλῆς ὀνόμου, ὅστις πάντοτε εὐγενῶς ἅμα καὶ προθύμως ἀνέλαθεν οὐ μόνον τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀποσπασμάτων τούτων, ἀλλὰ καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν κατασκευὴν τῶν σχετικῶν εἰκόνων.

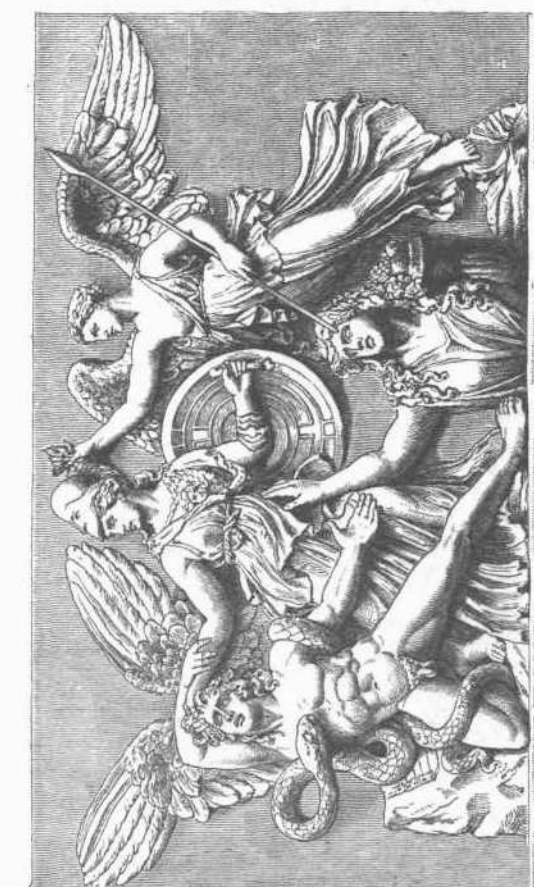
Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ. (Εἰκὼν Α΄.)

Ο ΒΕΔΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΕΝ ΠΕΡΓΑΜΩ. (Εἰκὼν Β΄.)

ΤΟ ΣΤΗΛΙΑΙΜΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. (Εἰκὼν Γ΄.)

ΤΟ ΣΤΗΛΙΑΙΜΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣ. (Εἰκὼν Δ΄.)

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

Παρακαλούνται οί ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἑσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὅποια δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

EN BIENNH.

EN BIENNH.

ΑΚΟΥΣΑΤΕ! ΙΔΕΤΕ ΚΑΙ ΑΠΟΡΗΣΑΤΕ!

Οἱ πράκτορες τῆς πτωχεύσεως τοῦ μεγάλου "Ἀγγλο-Βρετανικοῦ ἔργο-στασίου" πωλοῦσιν ὅλας τὰς πραγματείας των μὲ μεγάλην ἔκπτωσιν. Ἐμβάζων τις τὸ ποσὸν 20 φράγκων (ἢ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ὅπου τοῦτο γίνεται) λαμβάνει πολυτελεῖν συσκευὴν τραπέζης ἐκ τοῦ ἀρίστου ἀγγλο-βρετανικοῦ μετάλλου, κοστίζουσιν ἄλλοτε 80 φράγκα. Πᾶς παραγγελιοδότης λαμβάνει καὶ ἔγγραφον ἐγγύησιν περὶ διατηρήσεως τῆς λευκότητος τῶν σκευῶν ἐπὶ δέκα ἔτη.

- 6 μαχαίρια τραπέζης μὲ ὠραίαις λεπίδας,
- 6 περούνια μονοκόμματα,
- 6 κοχλιάρια τῆς σούπας ἐκ τοῦ ἀγγλο-βρετ. μετάλλου,
- 6 κοχλιάρια τοῦ καφέ ἐπίσης,
- 1 μέγα κοχλιάριον τῆς σούπας
- 1 βαρὺ κοχλιάριον διὰ τὸ γάλα,
- 6 ἀκουμβιστήρια τῶν μαχαιρῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου,
- 6 ἀγγλικά φιλιτζάνια,
- 1 πιπεροθήκη ἢ ζαχαροθήκη,

- 6 κομψῶς εἰργασμένα φιλιτζάνια,
- 6 ψοθήκας,
- 6 κομψὰ κοχλιάρια διὰ τὰ ὠά,
- 3 ζαχαροθήκας μικράς,
- 1 τρυπητὸν τοῦ τείου,
- 2 πολυτελεῖ κανδιλέρια διὰ τὴν αἴθουσαν,
- 1 δίσκος 30 ἐκπ. μεγέθους.

64 τεμάχια ἐν ὅλῃ.

Εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ παροῦσα γνωστοποίησις μου δὲν βασίζεται ἐπὶ ἀγυρτίας ὑποχρεοῦμαι δηλοῦν, ἂν ἡ συσκευὴ αὕτη δὲν ἀρέσῃ τῷ ἀγοραστῇ, νὰ παραλάβω αὐτὴν πάλιν. Ὁ ἐπιθυμῶν λοιπὸν ν' ἀγοράσῃ πράγματα χρήσιμα καὶ καλὰ ἀντὶ τῶν χρημάτων του, ἃς ἀποταθῇ, ὅσῳ ὑπάρχουσιν ἀκόμη τοιαῦτα συσκευαί, μετὰ πάσης πεποιθήσεως καὶ κατ' εὐθεσίαν πρὸς τὸν

J. H. Rabinowicz εἰς Βιέννην,

Κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ Ἀγγλο-βρετανικοῦ ἔργοστασίου

WIEN II. SCHIFFAMTSGASSE 20 a.

Παρ' ἐμοὶ εὐρεῖται, ἀντὶ 30 centimes τὸ κοῦτιον, καὶ κόνις ἀξιδόλογος πρὸς καθαρισμὸν τῶν σκευῶν τούτων.

Ἰποκαταστήματα ἐν Λονδίῳ καὶ Παρισίοις. 159

"ΟΜΙΛΕΙΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ;"

ΟΔΗΓΟΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(περιέχων

σύντομον γραμματικὴν, διαλόγους

καὶ

ἀναγνώσματα,

ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΔΙΑ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΣ

καὶ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ.

Συγγραφεὺς Κάρλος Βήδ, ἐκδότης
C. A. Koch ἐν Λειψία.

1882. — Τιμὴ μάρκαι 2 1/2.

C. A. Koch's Verlag in LEIPZIG.

Φ. ΤΕΡΚΣ

ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΣΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Μετάφρασις Θεοδώρου Χ. Φλωρᾶ
Σιατιστεύς.

Μετὰ ὀκτὼ διχρῶμων πινάκων.

Ἐν Λειψία 1882.

Τιμὴ μάρκαι 2.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς εἰς διθλίον τὸ "Ἄσμα τοῦ Χιαδάθα" τοῦ διασήμου Ἀμερικανοῦ ποιητοῦ LONGFELLOW ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει. Τὸ διθλίον τοῦτο (ἐκ 15 1/2 τυπογραφικῶν φύλλων) κεκοσμημένον διὰ τῆς εἰκόνος τοῦ ποιητοῦ καὶ ἄλλων εἰκόνων καὶ κομψῶς δεδεμένον μὲ τὰ φύλλα ἐπίχρυσα, πωλεῖται ἀντὶ φράγκων 6.50. — Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὸ παρακαλοῦνται ν' ἀποταθῶσιν εἴτε κατ' εὐθεσίαν πρὸς τὴν διευθύνσιν τοῦ Ἑσπερου (LEIPZIG. ELSTER-STRASSE 19) εἴτε πρὸς τὰ κατὰ τόπους διθλιοπωλεῖα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ζητοῦνται οἱ ἀριθμοὶ τοῦ "ΕΣΠΕΡΟΥ" 5. 6. 17 καὶ 18, προσφέρονται δὲ δι' ἕκαστον αὐτῶν καλῶς διατηρούμενον ἀντίτυπον φράγκα 2. Οἱ ἔχοντες τοὺς ἀριθμοὺς τούτους διαθεσίμους καὶ θέλοντες νὰ τοὺς πωλήσωσι παρακαλοῦνται νὰ τοὺς πέμψωσιν (ἐλευθέρους ταχυδρομικοῦ τέλους) εἰς τὴν διευθύνσιν τοῦ Ἑσπερου (LEIPZIG. ELSTER-STRASSE 19) ἢ νὰ παραδώσωσιν αὐτοὺς εἰς τὰς κατὰ τόπους ἐπιστάσεις, αἵτινες συνεννοοῦνται κατ' εὐθεσίαν μὲ τὴν Διεύθυνσιν.

ΕΣΠΕΡΟΣ.

Σύγγραμμα περιοδικὸν μετὰ εἰκόνων ἐκδιδόμενον ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ
τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἐκάστου μηνός.

Τιμὴ ἑτησίᾳ προπληρωτέα φράγκα 40 (= μάρκαι 32 = ρούβλια 16).
Τιμὴ καταχωρίσεως δι' ἕκαστον στίχον φοῖνικ. 50.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΑΘΗΝΑΙ καὶ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ· κ. Δημ. Καρασπύρος. ΚΕΡΚΥΡΑ· κ. Ι. Ναχαμούλης. ΖΑΚΥΝΘΟΣ· κ. Ν. Παπαδόπουλος. ΒΣΛΟΣ· κ. Νικ. Γεωργιάδης, ἱατρός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ ἡ λοιπὴ ΑΙΓΥΠΤΟΣ· κ. Πέτρος Σαράντης, Βιβλιοπωλεῖον "Ὁ Φοῖνιξ" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰωάννης Παπάδης, βιβλιοπώλης. ΣΜΥΡΝΗ· κ. Δεσπότης καὶ Σα, καὶ κ. Φρ. Σαρίκας. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ· κ. Σ. Γράσσης, βιβλιοπώλης. ΚΑΒΑΛΑ· κ. Α. Γ. Κούζης καὶ Σα. ΜΥΤΙΛΗΝΗ· κ. Ξενοφῶν Γκορτζιώτης. ΠΕΡΟΥΣΙΑ· Αἰδης, Ἀνατ. Ἀλεξανδρίδης. ΣΑΜΟΣ· κ. Σταματιάδης, ἑφορος τῆς Σαμιακῆς Βιβλιοθήκης. ΒΗΡΥΤΤΟΣ· κ. Χρ. Χριστοφόρου. ΑΜΙΣΟΣ· Κ. Λαναράς, ἱατρός.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ καὶ ΔΕΜΗΣΣΟΣ Κύπρου· κ. Π. Δ. Παπαδάκης. ΛΑΡΝΑΞ· κ. Ἰωάννης Πιερίδης.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ· κ. Ἀριστόδημος Α. Βοσκάφ. ΓΑΛΑΖΙΟΝ· κ. Α. Γ. Σαρεγιάννης. ΙΒΡΑΙΑ· κ. Ἰωάννης Α. Βοσκάφ. ΤΟΥΡΝΟ-ΜΑΓΟΥΡΕΛΟΝ· κ. Διον. Ι. Μηλιαρέσης. ΚΟΡΑΒΙΑ· κ. Νικόλαος Καραβίας. ΚΑΛΑΦΑΤΙΟΝ· κ. Νικ. Κουκλέλης. ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ· κ. Εὐθύμ. Πεταλάς. ΤΟΥΡΝΟ-ΣΕΒΕΡΙΝΟΝ· κ. Ι. Α. Σακελλαρίδης.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰάκωβος Μάνος, ἱατρός. ΜΟΣΧΑ· κ. Γρηγ. Ι. Ροσσόλυμος. ΟΔΗΣΣΟΣ· κ. Σπυρ. Τυπάλδος Φορέστης. ΤΑΙΓΑΝΙΟΝ· κ. Δημ. Δ. Ἀλεξόπουλος. ΡΟΣΤΟΒΙΟΝ· κ. Στέφ. Λοβέρδος. ΓΕΙΣΚ· κ. Π. Α. Ἀξιώτης. ΝΙΚΟΛΑΙΕΦ· κ. Θεόδωρος Λυκιαρδόπουλος. ΒΕΡΔΙΑΝΣΚΑ· κ. Νικ. Γ. Τζιτζέλης. ΓΕΜΑ· κ. Αἰδελφοὶ Κωνσταντινίδαι. ΚΙΣΝΟΒΙΟΝ· κ. Α. Καρβούνης. ΠΟΤΙΟΝ· κ. Περικλῆς Ν. Κομηλιάδης.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ· κ. Ἰωάν. Α. Περβάνογλους, ΔΙΒΕΡΠΟΥΛ· κ. Γ. Θ. Σκρινῆς.

ΡΟΥΣΤΣΟΥΚΙΟΝ Βουλγαρίας· κ. Σταῦρος Χριστοδουλίδης.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ· κ. Γεώργιος Γεωργιούλης. ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ· κ. Ἰωάν. Κ. Σταυρίδης.

ΝΕΑ-ΤΟΥΡΚΗ· κ. Δημ. Ν. Μπότσης, γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰ μέρη, ἔνθα εἰσέτι δὲν ἐσυστήθησαν ὀριστικῶς ἐπιστάσεις, οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἑτησίας συνδρομῆς, ἀποτείνόμενοι εἴτε κατ' εὐθεσίαν εἰς τὴν διεύθυνσιν (ELSTER-STRASSE No. 19) ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ, εἴτε εἰς τὰ οἰκεία ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἑσπερου συνεννοηθείσης περὶ τούτου μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν γερμανικῶν Ταχυδρομείων. Τὸ φύλλον ἀποστέλλεται ἐλευθέρων ταχυδρομικῶν τελῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ. ELSTER-STRASSE No. 19. LEIPZIG.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίῳ καὶ Λειψία. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψία.